

DUMINICA ORTODOXIEI - A DREPTEI CREDINȚE

Prima Duminică a Postului Sfințelor Paști este dedicată biruinței credinței ortodoxe asupra ereziilor. Sfinții Părinți care s-au reunit în Sinoadele Ecumenice din secolele IV-VIII au statornicit dreapta învățătură despre dumnezeirea Fiului și a Sfântului Duh, precum și despre adevărata cinstire ce se cuvine sfințelor icoane. Potrivit Sfintei Tradiții a Bisericii, icoana Domnului Iisus Hristos este chipul liturgic văzut al Dumnezeului celui viu și nevăzut, care S-a făcut om (Coloseni 1, 15). Fundamentul dogmatic al cultului sfințelor icoane este Întruparea Fiului lui Dumnezeu de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria, la plinirea vremii. Prima icoană a Mântuitorului Hristos este Sfânta Mahramă sau Icoana nefăcută de mână omenească a Domnului, care a fost trimisă regelui Avgar al Edesei. Prin venirea lui Mesia-Hristos pe pământ, „*la înfățișare aflându-Se ca un om*” (Filipeni 2, 7), a fost dezlegată opreliștea data lui Moise de a nu face „*nici un fel de asemănare a niciunui lucru din câte sunt în cer, sus și din câte sunt pe pământ, jos*” (Ieșire 20, 4). Interdicția din Vechiul Testament era una pedagogică și temporară pentru a nu se cădea în idolatrie, deoarece Dumnezeu Cel nevăzut din ceruri nu luase chip de om pe pământ. Însă, pentru noi, creștinii,

icoana Domnului Iisus Hristos, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, este mărturie și mărturisire a Întrupării Sale, după cum zice Sfântul Evanghelist Ioan: „*Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și*

am văzut slava Lui, slava ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr” (Ioan 1, 14). Duminica de astăzi este, ca toate Duminicile, o Zi a Domnului și o Zi a Învierii, fiind ziua cea dintâi a săptămânii (Matei 28, 1), dar ea este totodată și sărbătoarea dreptei credințe, este „hramul” Ortodoxiei, pe care îl cinstim în fiecare an, de peste douăsprezece veacuri. Ortodoxia, pe care o sărbătorim astăzi, este Biserica lui Hristos pe pământ și a fost întemeiată de Însuși Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos Mântuitorul, „*pe temelii apostolilor și a prorocilor*” (Efeseni 2, 20). Această Biserică păstrează, de două milenii, neschimbată învățătura Întemeietorului ei și rânduiala Sfinților Apostoli, în forma stabilită de Sfinții Părinți și de Sinoadele ecumenice. Începuturile sărbătorii de astăzi se leagă de luptele pentru restabilirea cinstirii sfințelor icoane, interzisă în urma edictului emis de împăratul bizantin Leon al III-lea Isaurul (717-741), în anul 727, acesta fiind un dușman al cinstirii cultului icoanelor. Însă un mare teolog, → → →

Sfântul Ioan Damaschin, viețuitor în mănăstirea Sfântul Sava din pustiul Iudeii, a contestat atunci dreptul împăratului de a interveni în problemele Bisericii și a precizat că singura autoritate competentă în materie de credință este Sinodul episcopilor. „*Ne supunem ție, împărate – spune Sfântul Ioan Damaschin – în lucrurile care privesc viața, dăjdiile, vămile, încasările și cheltuielile, în toate ale noastre încredințate ție; dar în ce privește conducerea Bisericii, avem pe păstori, pe cei care ne-au grăit nouă cuvântul și care au formulat legislația bisericească*”. După mai bine de cinci decenii de mari tulburări pricinuite de potrivnicii icoanelor (numiți iconoclaști), împărăteasa Irina (†802), în calitate de regentă, cu sprijinul patriarhului Tarasie al Constantinopolului (784-806), a convocat în anul 787 Sinodul al VII-lea Ecumenic la Niceea, în provincia Bitinia din Asia Mică, pentru a se pronunța în privința cinstirii sfințelor icoane. Sinodul s-a ținut între 24 septembrie și 13 octombrie 787 și a hotărât că este permis și chiar folositor și bineplăcut lui Dumnezeu a picta icoane liturgice și a le cinsti. Pe de altă parte, Părinții Bisericii au precizat că sfințele icoane trebuie cinstite deoarece pe ele sunt zugrăvite chipurile unor persoane sfinte, iar cinstirea adusă sfințelor icoane nu se adresează materiei icoanei (lemnului), ci persoanelor pictate pe icoane. Prin urmare, cinstirea sfințelor icoane nu este idolatrie. Din nefericire, însă, lupta potrivnicilor cinstirii sfințelor icoane nu s-a încheiat în anul 787, ci a continuat, cu mici întreruperi, încă aproape cincizeci de ani. În tumultul acelor lupte împotriva icoanelor, au fost distruse o mulțime de icoane, adevărate comori ale credinței, spiritualității, evlaviei și artei iconografice ortodoxe, multe biserici și mănăstiri fiind deposedate de icoanele Domnului nostru Iisus Hristos, ale Maicii Domnului, ale îngerilor și ale sfinților. Atunci, mulți credincioși ortodocși au plătit cu viața sau au fost nevoiți să ia calea exilului pentru curajul de a apăra sfințele icoane. Dar cu ajutorul lui Dumnezeu, în cele din urmă, ortodocșii apărători ai sfințelor icoane au biruit. Convinși că una este idolul păgân cioplit și altceva este sfânta icoană, chipul unei ființe cerești sau al unui sfânt, creștinii ortodocși nu au cedat în fața celor care se împotriveau cinstirii icoanelor, și, astfel, credința ortodoxă a învins. Împărăteasa Teodora a Bizanțului (842-846), împreună cu patriarhul Metodie, a convocat un sinod la Constantinopol, pentru ziua de 11 martie 843. Acest sinod a declarat valabile toate hotărârile celor șapte Sinoade ecumenice, a restabilit cultul sfințelor icoane și i-a anatemitizat pe toți iconoclaștii și pe toți ereticii. Întrucât hotărârea aceasta a fost luată în ajunul primei duminici din Postul Mare, duminica aceea a fost numită Duminica Ortodoxiei, zi în care Biserica Ortodoxă serbează dreapta credință în plinătatea ei și totodată biruința asupra tuturor ereziilor. De atunci, Duminica Ortodoxiei a fost introdusă în calendarul Bisericii, devenind o zi de aleasă cinstire a tuturor celor care au apărat dreapta credință și sfințele icoane, o zi în care ne unim în rugăciune cu toți creștinii ortodocși din țară și de pretutindeni, o zi în care, în mod deosebit, ne simțim în comuniune cu toți sfinții, din toate timpurile, dar mai ales cu martirii, mărturisitorii și cuvioșii care și-au dăruit viața Domnului Hristos, pentru apărarea dreptei credințe și cinstirea sfințelor icoane. Amin.

BINEFACERILE POSTULUI

Postul Mare deschide pentru creștini ușile pocăinței. Este din nou timpul luptelor cu inerția și dezordinea din noi, se simte în aer mireasma înnoitoare a călătoriei duhovnicești către Sfintele Paști. Sfânta Scriptură și învățăturile Sfinților Părinți ai Bisericii ne înfățișează cuvinte minunate despre semnificația și folosul postului creștin încât, împletită cu fapte bune și rugăciune smerită, lectura acestora ne primenește mintea și inima cu apele vindecătoare ale harului divin. În societatea de consum, postul este perceput mai ales ca abținere și interdicție. În aceste zile, colegii de serviciu constată că, la prânz, unii dintre ei renunță la meniul standard sau îl reduc la o alimentație minimală, deși nu pare să existe o rețetă impusă de medic sau de nutriționist. Cuvântul Domnului se împlinește în spațiul libertății interioare: „Tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti ție” (Matei 6, 17-18). Postul devine astfel o cale spre întâlnirea de taină cu Dumnezeu, în adâncul omului, dincolo de valurile zgomotoase ale lumii, o rugăciune a întregii ființe, în care mintea, simțirea și voința intră în echilibru și caută să ajungă în armonie cu luminile cerești. În căutarea unor definiții cât mai cuprinzătoare ale rostului nostru pe pământ, filosofii și teologii încearcă răspunsuri la întrebări precum: Cine suntem, de unde venim, încotro mergem? Sau la întrebarea tulburătoare a Psalmistului: „Ce este omul că-ți amintești de el? Sau fiul omului că-l cercetezi pe el?” (Psalm 8, 4). Omul: ființă gânditoare, ființă socială, ființă eclezială, ființă rugătoare... Și încă: omul - ființă postitoare. Viețile noastre personale au nevoie de puterea binefăcătoare a jertfei, așa cum este nevoie, atât în familie, cât și în societate, de biruință asupra egoismului și îndreptării de sine. Postul, ca jertfă liber asumată și exercițiu de luptă cu propria noastră închidere în sine, are o dimensiune spirituală, pe verticala mântuirii, dar și o latură socială, comunitară. În stare de post cu gândul, cu cuvântul și cu faptele, descoperim noi dimensiuni în relația noastră cu ceilalți oameni și realizăm câtă nevoie avem de harul lui Dumnezeu. Atunci curge viața noastră, când devenim conștienți de greșelile și neputințele noastre, fără disperare, fără minciună și fără autosuficiență. Multe dintre crizele lumii de azi s-ar atenua sau ar deveni istorie, dacă oamenii și-ar activa conștient și responsabil, vocația de ființe postitoare. Postul ne călăuzește spre rostul nostru final. Cu inima golită de orice formă de semeție a sinelui, începem a posti cu bucurie, după cuvântul Mântuitorului, care ne avertizează să nu fim triști, precum fățarnicii, așteptând aprecieri sau recompense vizibile din partea celor din jur, ci să intrăm în comuniune directă cu Dumnezeu, Care vede în ascuns și care ne va răsplăti eforturile spre desăvârșire. Împreună cu rugăciunea curată, pornită din camera inimii, postul ne arată, la rândul său, o cale spre intimitatea noastră cu Dumnezeu. Ajungem astfel în comuniune cu El dacă renunțăm, de bunăvoie, la atracțiile belșugului de mâncare, băutură și plăceri ale vieții, ghidate după consumul celor materiale, orientându-ne mintea și inima către Cer (Ioan 4, 24). Amin.

† PROGRAM LITURGIC †

ZIUA	ORA	SLUJBE și ACTIVITĂȚI
Luni 9 martie	08:00	Sfânta Liturghie a Darurilor
Miercuri 11 martie	17:00	Paraclisul Sf. Icoane Portărița
Vineri 13 martie	14:00	Spovedanie
	17:00	Taina Sfântului Maslu
Sâmbătă 14 martie	07:00	Sf. Liturghie, pomenirea morților
	14:00	Spovedanie
	17:00	Vecernie
Duminică 15 martie	07:00	Utenia și Sfânta Liturghie
	11:30	Program de bibliotecă
	17:00	Vecernie

Exercițiul postirii

Postirea este un exercițiu de a rămâne Biserica Mântuitorului Iisus Hristos. Nu este vorba doar de mâncare sau de băutură, ci de a redescoperi echilibrul ca societate, agresată de politic și stimulată în răutate de tot ceea ce înseamnă viața. A posti înseamnă mai ales a ne redescoperi ca oameni. Este momentul oportun să ne aducem aminte cât de importantă ne este calitatea curajoasă de nemuritori. Numai rugăciunea și răbdarea pot înfrunta fractura de sens în care ne zbatem. A posti înseamnă să dezvoltăm valorile și să le creștem ca atare. Pentru că postirea nu-i doar despre produsul din raft ori despre orele dedicate rugăciunii, ci despre efortul de a ne redescoperi ca oameni. Orice efort de postire ar trebui să confirme iubirea lui Hristos pentru lume. A posti înseamnă a te posta de partea lui Hristos. Iar El, ne-a spus din prima săptămâna de postire, în care am renunțat la carne, că este cu flămânzii, însetații, cei goi și înstrăinați, cu cei întemnițați. Orice efort de postire ar trebui să confirme iubirea lui Hristos pentru lume, pentru oameni. Postul este un mijloc spiritual, o treaptă, o etapă, un urcuș duhovnicesc ce realizează un început, dar trebuie să asigure o continuitate, o permanență, în viața noastră, zilnică, cotidiană. Postirea, înseamnă: a ierta acolo unde te-ai mâniat, a iubi acolo unde ai urât, a ajuta acolo unde ai fost indiferent, a sprijini acolo unde ai fost insensibil, a asculta acolo unde ai fost surd și arrogant, a cerceta acolo unde ai fost ignorant, a te pocăi acolo unde ai păcătuit, a-ți cere iertare acolo unde ai greșit, a îmbărbăta acolo unde ai descurajat, a compătimi acolo unde ai criticat, a îngădui acolo unde ai judecat. Postirea mai înseamnă: a vindeca și tămădui acolo unde ai asuprit, a mărturisi adevărul acolo unde ai propovăduit minciuna, a fi sincer acolo unde ai fost ipocrit, a încuraja acolo unde ai ridiculizat, a fi blând acolo unde ai fost aspru, a fi deschis acolo unde ai fost ironic, a face bine acolo unde ai făcut rău, a face milostenie acolo unde ai fost lacom și zgârcit, a plânge cu cel ce plânge, a te ruga cu cel ce se roagă, a te bucura cu cel ce se bucură; într-un cuvânt: a-ți veni în propria și autentică ta fire. Postul și postirea trebuie, neapărat să schimbe, să transforme ceva, esențial și fundamental, în viața noastră. Adică să convertească firea, ființa și persoana noastră cea decăzută, alterată de păcat și afectată ori copleșită de patimi, transfigurând, deci, viața noastră pământească și vremelnică, într-una cerească și veșnică, încă de aici și de acum, lipsită de coroziune și patimă.

